

Keçedeki Pire Deredeki Su Doğru Öyküleri 3

– Numan KURT · 09 Mart 2013

KEÇEDEKİ PİRE, DEREDEKİ SU (Doğu öyküleri 3)

Yanımdan dörtnala geçtiğim köylü "Tayın gemine asılma, o yorulduğu yerde durur!" diye bağırmasaydı, ilk defa benim bindiğim tay, beni sırtından yere kesinlikle atardı. Yarıştığım arkadaş, karakol komutanı Mustafa astsubay çok gerilerde kalmıştı. Sonunda dere tepe yıldırım hızıyla koşan tay yorulmuş olmalı ki kendiliğinden durdu. Sırtından soğuk terler akıtan ben de derin bir oh çektim. Yol ve yarış arkadaşımı da bir süre at sırtında bekledim.

"Uçtun be arkadaş!" dedi komutan. "Senin tozuna bile yetişemedik. Senin öğrenciler sana hiç binilmemiş tay getirmişler. Dua et seni alıp yere vurmamış."

-Komutan!

-Buyur hocam!

-Ben çok susadım, biraz da korkudan olacak herhalde. Buralarda bir çeşme veya yakınlarda bir köy var mı?

-Ben de susadım. İlerde, tepenin ardında bir köy olacak, orada içeriz suyu.

Tepeyi aşınca köy görüldü. Köyün bize bakan tarafında kadınlar çömelmiş çamaşır yıkıyorlardı. Yanlarına yaklaşınca ürkek ürkek bize baktılar. Çamaşır yıkadıkları yer, suyu boz bulanık akan, hemen köyün yanından geçen dereydi. Kadınların biraz yukarısında da derenin içinde birkaç inek su içiyordu. Üniformalı karakol komutanını görünce toparlandılar. Çoğu Türkçe de bilmiyordu; ama en azından oradaki çocuklar anlar, diye düşünmüş olmalı ki arkadaşım:

-İçecek suyunuz var mı, dedi.

Aralarında bir şeyler konuştular. Bu arada yanlarındaki çocuklardan biri köydeki dereye yakın ilk eve doğru koşmaya başladı. Biz, çocuğun su getirmesini beklerken o, elinde bir bardakla geldi. Kadınlardan biri bardağı deredeki suya daldırdı, çocuğa verdi. Çocuk da su dolu bardağı doğru bana getirdi. Bardaktaki bozbulanık suya hayretle baktım. İçinde çamaşır yıkanan, çocukların ve de ineklerin oynadığı bu derenin suyundan mı içecektim?

-Bu ne komutan? Derenin suyunu mu içeceğim?

-Bu köyde başka su yok hocam. Köylü de bu sudan içer.

-Susuzluktan ölsem de ben bu suyu içmem, dedim, bardağı komutana verdim. O bardağın yarısını da olsa içti.

Teşekkür edip ayrıldık oradan Abdurrahman Ağa'nın köyüne doğru. 1973 yılında insanlar içme suyu

olarak pis bir derenin suyunu kullanıyorlardı.

Pos bıyıklı, kalın kaşlarının altında gözleri fıldır fıldır dönen Abdurrahman Ağa: "Hoş gelmişsen baş efendi, sefalar getirmişsen." diyerek karşıladı bizi. Atlardan indik. "Bu da kim?" der gibi yan gözle bana bakan Ağa'ya, "Karaağıl Ortaokulu'nun öğretmeni olur arkadaşım." dedi Mustafa komutan. Eve girerken kapıya dizilen köylüler de "Hoş gelmişseniz, şeref vermişseniz." diye tek tek tokalaştılar bizimle.

Tabanı keçeyle döşeli genişçe bir odaya girdik. Minderlere oturduk. Tabakalar ortaya atıldı. Kaçak Muş tütününden sigaralar sarıldı. İçeri duman olmuş, havasız kalmış kimin umurunda. Abdurrahman Ağa, kuracağı peynir üretme tesisleri hakkında komutanla konuşuyor. "Yakında temeli atacağız. Hazırlıklara şimdiden başladık. Vali, kaymakam beyler de gelecek. Siz de birkaç jandarmayla gelesiniz komutan."

Biz, Abdurrahman Ağa'yı dinlerken gözlerim faltaşı gibi açılıyor. Odanın bir köşesinden çıkan fare öbür köşeye kadar koşuyor. Biraz sonra ters yöne bu koşulara devam ediyor. Odadakiler umurunda bile değil farenin, fare de odadakilerin. Benden başka da şaşırın yok. "Komutan, bunlar aileden olmuş(!)." diyorum. "Boş ver hoca, rahat ol!" diyor.

Odada yalnız fare olsa iyi. Bir de keçenin üstünde zıplayan sanki dans eden pireler var. Onları da görünce ben de kıpırtı başlıyor. "Haydi..." diyorum komutana, "...şu sohbeti bitir de bir an önce gidelim." Alaycı alaycı bakıyor arkadaşım. "Sen ne diyorsun hocam? Daha yemek yiyeceğiz. Adamlar hazırlık yapmış, çok ayıp olur."

Ben, minderin üstünde, susadığım halde su da içmeden diken üstünde oturken yer sofrası kuruluyor. Karnım da acıkmış. Fareyi, pireleri yani odanın diğer sakinlerini de unutarak sofraya kuruluyorum. Çorba, tabanı cıvılcıvılcı yağlı pirinç pilavı, bir de içinde et yerine bulgur olan kadınbudu köfteye benzer bir köfte. Hepsini diziliyor geniş sininin üstüne. Ayrı ayrı tabaklar kimin aklında. Daldırıyoruz kaşıkları çorba tasına. Sıra o köftemsi yemeğe geldiğinde çatalla bölüyorum içi bulgurlu dışı yumurtalı köfteyi. Ortada uzunca siyah bir kıl. Yavaşça çekiyorum çatalı. Yufkayla yoğurda devam. "Hoca, sen acıkmamışsan herhalde?" diyor Abdurrahman Ağa. "Pek de acıkmadım." diyorum. "Ben yufkayı özlemişim, yoğurdu da çok severim."

Bıyıkları yağlı, göbeği şiş Abdurrahman Ağa, süt tesisleri temel atma törenine bizleri de davet etti. Okul zamanı olduğu için gidemedim. Odasında fareler cirit atan, keçesinin üstünde pireler uçuşan Abdurrahman Ağa, il, ilçe ekabirlerinin katılımıyla temeli atmış. Atmış da o temel öyle boş kaldı. Ağa, krediyi almış, keyfine bakmış. Ben, "O yörelere yatırım yapılmıyor." sözüne hiç inanmam. Abdurrahman Ağalar oldukça krediler iç edilir, fareler de cirit atar, pireler de uçuşur. Temizlik o gariplerin neyine. Yeter ki Ağa'nın kredileri gelsin.

.....

Köye ortaokul açılmasına karar verilince muhtar ve iki aza köyden on iki bin lira para toplarlar sınıflara sıra almak için. O zaman benim maaşım bin lira civarında. Erzurum'dan altı bin liralık sıra getirilmiş. Yirmişer öğrencilik iki sınıfın da kara tahtası yok. "Muhtar, şu kalan parayı verseniz de çok eksikimiz var, onları alsak." diyorum. Çünkü önemli miktarda para ortada yok. "Hoca, hoca, sen ne demek istiyorsun?" diyerek çaktırmadan belindeki tabancayı gösteriyor muhtar.

.....

Devletin gönderdiği on bin lirayı bile "Harcamanız belirlenen kalemlere uymuyor." diyen malmüdürünün yüzünden harcamıyoruz. Sadece bin lirasını kömür almış gibi göstererek kışlık yakacağımız tezek için harcamabiliyoruz.

Şimdi oraya, Karaağıl'a yatılı bölge okulu yapılmış. Koca binada öğretmenler mahrumiyetleri yaşamadan görev yapıyorlardır. Terör belasından dolayı huzursuzlar mı bilmiyorum. İnsanın korkusu olmazsa, içi rahatsa mahrumiyet falan vız geliyor.

"Doğu Öyküleri" şimdilik bu kadar. Anlatacak daha pek çok yaşanmışlık var. O günlerin zorluklarını bugünün gençlerine anlatmak zor. Benimki hem anma hem de kırk yıl önceki yaşamı aktarma.

.....

Bir öğretmen
Yirmi bir yaşında
Koyu karanlık gecelerde kurtların uluduğu
Dağ başında
Sobasında tezek yanar
Dışardan içeriye
Eser
Buz gibi rüzgâr
Karatahta yokmuş
Kömür, odun yokmuş
Bin bir yoksunlukmuş
Geç onları
Bak
Seni bekleyen
Öğrenmeye aç

Yirmi çift göz
Var

.....

Numan Kurt
9 Mart 2013